TAKSA PLAĆENA U GOTOVU

BROJ 25

OBITELJ

21 LIPNJA 1936

OBITELJ

ILUSTROVANI TJEDNIK
ZA HRVATSKU PORODICU

U ZAGREBU 21. LIPNJA 1936.

VITEZOVI DUŽNOSTI I RADA

Napisao Dr Zvonko Šprajcer

Ne moramo biti veliki ljudi, geniji, kojima se kroz tisuće i tisuće godina divi cijelo čovječanstvo, diže im spomenike i postavlja ih na oltare časti i općeg poštovanja, ali jedno možemo i moramo biti: ljudi na svome mjestu.

Rijetki su između mnogih milijuna probrani Providnošću da kao veliki umovi plamenom svoga srca, oštrinom svoga uma i neslomljivom, upravo gigantskom veličinom svoje energije zacrtavaju za mnoge vjekove staze cijelim budućim generacijama. To su geniji, i mi takvima ne možemo postati, ali možemo biti ipak veliki ispunjavajući savjesno svoje dužnosti.

I najniži i najprezreniji može biti velik, samo ako hoće da takvim postane, i ako savjesno i nepokolebljivo ispunjava i vrši sve svoje makar naoko neznatne i sitne dužnosti.

Vitezovi su dužnosti i rada oni, koji predano, od svijeta možda ni ne zapaženi, vrše svoju dužnost.

I majka, koja, ostavši siromašnom udovicom sa nejakom djecom, od rane zore do kasne večeri pere tuđe rublje i riba tuđe podove, ispijena radom, životnom borbom i svakom bijedom, a vođena samo jednom mišlju o spasu njezine siročadi. I seljak, koji znojem i krvlju svojom gnoji rođenu grudu, da iz nje nikne život za njega, za njegovu porodicu i za sve nas. I radnik u rudokopu, u tvornici, u radionici, koji tiho i smireno radi savjesno svoj posao, — svi su oni vitezovi dužnosti i rada, jer sve svoje, sve svoje sposobnosti, svoj mozak, svoju snagu, i uopće sve što imaju, iz dana u dan, predano žrtvuju svojim najbližima i svima nama.

Svi oni prolaze životom nijemi, skromni, nezapaženi od nikoga; mnogi ih možda i preziru, smiju im se, i oteščavaju im nepotrebno i onako težak, siromaški život, ali su oni ipak veliki, ponosni i čestiti, svijetao uzor svima nama, jer su oni — pravi vitezovi dužnosti i rada.

Život im je dodijelio žrtve, neznatne uloge, da budu majke, seljaci, radnici, sitni obrtnici. O njima se redovito ne govori mnogo za njihova života, pa kad i umru, njihove grobove ne rese skupocjeni spomenici, ne pišu im se nekrolozi, i samo po koja suza njihovih najbližih orosi skroman zemljani humak, pod kojim počivaju oni, vitezovi rada i dužnosti. Oni, koji su rođenoj grudi u svim njezinim nevoljama ostali vjerni kroz sve bure svog ojađenog života.

Svi ti naoko mali i neznatni ljudi neobično su veliki, jer ih sa njihovih prividno neznatnih mjesta nije mogla pomaknuti ni trenutačna strast, ni vlastita korist, ni strah pred pogibeljima, što prijete, ni teški, kameni napori, a od vršenja dužnosti nije ih mogla odvratiti ni nada na ljepši život, ni pusti novac, ni slava, a još manje tuđi smijeh i tuđe ismjehivanje. — Borili su se kroz sav svoj život, živjeli su za svoju dužnost i padali su izmoreni životnom borbom, padali ponosno ali ne ispustivši iz žuljavih i izmorenih ruku zastave svoga uvjerenja i svojih dužnosti.

Takvim vitezom dužnosti i rada morao bi postati i svaki od nas. Svaki na svome mjestu, i svaki u svome zvanju! Svaki od nas može i mora u tome pravcu postati velikim i vitezom.

I radnik kod svoga stroja u tvornici, i obrtnik kraj svoga posla, i majka uz svoju djecu, i seljak orući i plužeći rodnu, očinsku grudu, i intelektualac u svome uredu, svi oni mogu biti veliki ispunjavajući i vršeći svoju dužnost.

Žrtvovati svoj život dužnostima, iako se one čine i najneznatnijima, ne tražeći ni tuđega pljeska, a ni priznanja, više je, svetije i plemenitije, nego izbjegavajući svoje prvotne dužnosti stvoriti samo od zgode do zgode, veće kakovo djelo, kojemu će se možda čitavi svijet i diviti.

Slika desno:
SVETIŠTE MAJKE BOŽJE U BREZJAMA
najveće slovensko Gospino prošteništе, kao što je kod nas Hrvata Marija Bistrica

ČOVJEK, KOJI JE LJUBIO DJECU

Napisao Ton Smerdel

O Ivanu su govorili njegovi poznanici, da nema srca. Bio je povučen i nekako, kad bi čovjek pogledao u njegove grahoraste oči, utučen. Nešto ga tištilo, a o tome nije nikome govorio. Živio je samo za svoju obitelj. U tom krugu nalazio je jedino istinsko veselje. Neki su zlobnici govorili, da mu njegova skromna plaća ne dopušta, da izlazi u kavanu. Ali Ivanu nije bilo do kavane, on je jedino želio da cijelo svoje slobodno vrijeme upotrebi za svoje. Od svega, što je ostalo poslije velikog rata, Ivan je mogao da kupi jednu kućicu s malom baštom i da na taj način živi povučeno, ili, kako je on katkada govorio, slobodno. Bio je sam. Rodbina mu poumirala za vrijeme rata, neki na fronti, a drugi od bolesti. Kad je završio gimnaziju, nije htio da nastavi nauke, otišao je u poštansku službu. Tu je službu volio još kao dijete. Koliko je puta naslonio uho uz brzojavni stup i slušao, slušao! To su bili čudni zvukovi i glasovi. On je to volio i još tad je odlučio, da se posveti tom zanimanju. Svojoj je majci, kadgod ga je upitala, da li želi da štogod uči, govorio, da će postati poštanski inžinjer. Ali prilike su drukčije odredile...

U svojoj kućici Ivan je mogao da se osjeća kao domaćin. Njegova je baštica naročito bila lijepo uređena. Nije bilo cvijeta, kojega on nije imao. Oko njegove duše ovijalo je ovo cvijeće ipak trnje i bolo ga do krvi. Nije svaki cvijet imao trnje, ali njegovo najljepše cvijeće, ruže, bole su ga svojim trnjem. Tako ta baštica nije bila za Ivana samo znak zadovoljstva, ona je bila i dnevno trpljenje, jer osim njegove boležljive žene, nitko drugi nije ni mario da u nju uđe. Svi su vjerovali, da Ivanovo društvo donosi nesreću. Kao da je to i sam osjećao, pa se zato i nije s drugim ljudima družio. Djece nije imao: kako se koje rodilo, odmah bi umrlo.

Jednog proljeća mraz je uništio skoro cijelu bašticu. Ivan je odmah drugog dana kazao svojoj ženi:

»Vidiš, ja nijesam praznovjeran, ali pomalo počinjem i sam da vjerujem u ono, što ljudi oko mene govore. Moguće ćemo sada biti sretniji?«

»Zar ti, Ivane, pridaješ tome neku važnost?«

»Ne, Marijo, ali kad čovjeka prati nesreća od rođenja, onda on nekako i sam, kao kad zasanja neki ružni san, počinje vjerovati, da je istinito ono, što mu drugi vele i katkada žele.«

»Budi miran! Primalja mi je kazala, da će ovaj porođaj biti lak,« pokuša ona da razgovor skrene na drugo. »Rekla je, da je dijete sigurno zdravo i dobro razvijeno.«

Ivan nije ništa odgovorio. Nasmijao se i tim posmijehom pogladio izmučeno lice svoje žene. Povede je uhvativši je ispod ruke kroz smrznute lijehe. Ostalo je nekoliko busenja ljubica. Nježne plavičaste očice tek procvalih cvjetića ponizno su promolile svoj pogled. On se sagne i nabere nekoliko cvjetova pa ih pruži ženi. Pogladi je po licu, a ona mu posmijehom zahvali. Ivan je ostao u baštici da radi, a Marija je nastavila da šije košuljice za novorođenče. One košuljice i pelene od pređašnje djece, koja su pomrla, nijesu sačuvali. Uništio ih je Ivan. Kad mu je nekidan primijetila, on joj je ljutito odgovorio:

»Tko bi to i uzeo? Ne bi ni najsiromašnija žena. Tko da preuzme nesreću od nas? Spalit ću sve ovo, pa mirna Bosna!«

»Nemoj, Ivane! Ona me Mandica molila prekjučer, da joj dam nešto rublja.«

»Ostavi tu babu na miru!« odgovori otresito. »Nijesmo mi tu, da drugoga unesrećimo.«

Sutradan je ipak otišao u kućicu Mandice i dao joj nešto novaca. Posebno se zadržao u razgovoru s njenim muškarcima. Svakom djetetu darovao je ponešto. Znala je Marija, kakav je Ivan, pa mu drugog dana o tome i nije govorila.

Poslije Uskrsa Marija je povila dvojke. Tko je bio sretniji od Ivana! Kad su mu pružile oba djeteta, on je počeo da se vrti po sobi kao lud.

Igrao je kolo držeći dječake. Bio je izvan sebe. Na ženu se nije obazirao u početku. Tek drugog dana, kad se u svom oduševljenju malo primirio, obratio je pažnju i na nju. Cijelo slobodno vrijeme provodio je Ivan uz porodilju i uz kolijevku. Žene, koje su došle u babinje, čudile su se toj promjeni. Na večer, kad više nikoga nije bilo od tuđih u sobi, Ivan bi pjevao uspavanku i tek na mnoge molbe žene odlazio u krevet. Jutrom bi poranio. Nalazio je razne izgovore, samo da bi i prije uredovnog vremena mogao da ziblje djecu. Sama primalja mu je priznala, da je vještiji nego ona u kupanju djece. Na ulici su mu mnogi čestitali, ali Ivan nije mnogo s ljudima razgovarao. Trčeći bi odlazio u ured i vraćao se nazad kući. Neka tajanstvena blagost strujala je iz njegova lica. Sad su istom mnogi uvidjeli, da Ivan ima plemenito srce. I najdosadnije poslove obavljao je radosno. Toliko je bio smeten, da je nekim drugovima u ostalim poštama nekoliko puta javio istu vijest o rođenju svojih dvojaka. Već su neki i počeli da se šale na Ivanov račun. Ali on ništa oko sebe nije vidio. Bašticu je potpuno zanemario. Ono cvijeća, što je preživjelo mraz, cvjetalo je samo i sebi prepušteno. Nije se ljutio na korov i travu. Šetajući po baštici razgovarao se s mravima i tiho im govorio:

»Ne bojte se! Ove godine nemam vremena. Samo budite zadovoljni! Radite, što hoćete! Poklanjam vam cijelu baštu.«

Onda bi se obraćao ružama, naročito divljakama, i s njima razgovarao:

POGIBIJA HRVATSKOGA KNEZA ZDESLAVA (VLADAO OD 878. DO 879.)
Trpimirov sin Zdeslav srušio je kneza Iljka, priznao vrhovništvo bizantskog cara i pristao uz istočnu crkvu. Narod se pod vodstvom Branimira pobunio i smaknuo Zdeslava
Iz knjige „Hrvatska povijest djedova unuku" od M. Šeparovića

»Ne bojte se, ove godine ne mislim da kalamim. Nemam vremena!«

Tad bi prošetao još nekoliko puta, pomilovao svaku travku radosnim pogledom i onda ušao u kuću, da tamo uz kolijevku čuči do ponoći ...

Baš kad je jedne večeri sa ženom govorio o budućnosti svojih mališana, osjetio je čudnovati umor u leđima. Ženi nije ništa kazao. Sutradan jedva je ustao. U uredu ga je boljela glava, a dosadni svrab na leđima nije mu dao mira. Mislio je, da je to trenutačno raspoloženje. Tek kad je na večer morao u krevet oboren od groznice, priznao je ženi, da je jučer bio kod Mandice pa joj ponio na dar nekoliko tuceta pelena i nekoliko pari košuljica, premda je znao, da joj je jedno dijete bolesno. Samo nije znao, od čega.

Drugog dana Ivan nije došao u ured. Svi su se začudili. Kad je liječnik došao k njemu, Marija se zgrozila. Kazao je, da je obolio od šarlaha. Odijelili su ga u posebnu sobu. Molio je liječnika, da ga primi u bolnicu, ne bi li tako spriječio prenos bolesti i na svoje dvojke, no on mu je to odbio, jer je bio uvjeren, da su i djeca već zaražena ...

Kroz opustjelu bašticu prošao je svećenik nekoliko puta. Pokopali su tuđi ljudi Ivanovu ženu i djecu. Ivan sam je prebolio bolest ...

Kad je ustao, bio je ko bez duše ... U ured nije više mogao da ide. Bolest je toliko bila jaka, da je izgubio sluh. U kućici mu je iz dana u dan bivalo sve tjesnije. Katkada mu se činilo, da mora zidove probiti.

Onda bi usred noći odlazio i lutao, lutao do umora. Po cijele popodneve sjedio bi na kućnom pragu i držeći glavu s oba dlana zurio bi u zeleni busen trave. Kako je malo jeo, omršavio je. I djeca na ulici, kadgod bi odlazio na groblje, okupljala se oko njega. Tjerao ih je, ali dječurlija ko dječurlija tad bi bjesnije vikala za Ivanom i pratila ga do groblja. Tu bi ga sačekala, pa opet do kuće. Morao je juriti, da bi se spasio od njihova bijesa.

Dani su prolazili i svi su se privikli na ovakvog Ivana. Rodbina njegove žene pokušala je da ga odvede k sebi, ali Ivan ni da čuje. Tako je živio osamljen i prepušten sam sebi ...

Župnik se ipak jednog dana vrlo iznenadio, kad je otišao da misi za nekoga na groblje, te ugledao Ivana na grobu njegove obitelji, kako sjedi i sa starom zvečkom za malu djecu maše i nešto pjeva ... Mali je ministrant od straha pobjegao u grad. Župnik je morao da pođe po liječnika, koji je sutradan u zatvorenoj kočiji odveo Ivana u ludnicu ...

Najnoviji roman Knjižnice Dobrih Romana

K SREĆI

Ruski napisala Lappo-Danilevska — Preveo A. Jakšić

Roman je to velike ljubavi i nevjere, knjiga, koja čitaoce silno osvaja i koja zaslužuje posebnu pažnju zato, što je to ruski katolički roman.

ULLABELLA ROMAN DJEVOJKE BEZ MAJKE

ŠVEDSKI NAPISALA MARIKA STJERNSTEDT — NA HRVATSKI PREVEO VLADO S.

(Svršetak)

Svijetloplave bolničarke će ga njegovati i žlicom hraniti, bude li odviše slabašan. Oh, to je bilo čudo, pa zar nije uvijek iščekivao čudo? Sad je bilo tu, i on nije uzalud čekao. Sad je za nj pobrinuto, kao da je sin najbogatijeg čovjeka, premda nije poznao ni imena svojih roditelja! Sretnog li Millea! Ali sad je toga dosta, on mora sada biti zahvalan i zadovoljan te lijepo pobjeći.

Röstera je otpratio do vratiju.

»Pozdravite ju,« on će tiho, da ga prijatelji ne čuju, »pozdravite ju u moje ime, sada — i kasnije. Znadem, da mi se približava kraj, čak vrlo brzo. Nijesam glup, iako gluposti govorim. To je moja navika. Uspomena na nju polazi sa mnom. Pozdravlja ju — Emil. Nema više Mille Lindfielda, postoji samo Emil!«

XVIII.

LISTIĆ ŽELJA

Ullabella je radila i učila. Nikada nije Adine marljivosti razumjela bolje nego sada. Znala je doduše, da je sada dobro opskrbljena kod tetke Marije i da si ne može zaželjeti boljeg doma, ali je onoga dana, kad je od tetke majorice bila bačena na ulicu, odlučila svim silama raditi na tome, da postane neovisna.

I odvjetnik Nikolaus i tetka Marija posvema su joj to odobravali.

I Malina je izrazila svoju posvemašnju zadovoljnost.

Dom tetke Marije imao je za Malinu među ostalim i tu prednost, što nije bio tako daleko. Malina nije bila tako stara, u očima stolara bila je čak prilično mlada, samo su joj noge često otkazale službu. Kraći joj je put naravski vrlo dobro došao. Kod tetke je Marije bila uvijek dobro došao gost. Izgleda, da tetki Mariji nije bilo nipošto dosadno čavrljati s Malinom. Malina se sjećala mnoge stvari i ni o kome nije ružno govorila. I za inžinjera Winterrosa, o kojemu se prije često loše izražavala, imala je sada riječi hvale: ali koliko je god izgledao pristao i koliko je god bio naobražen, uvijek su se u njegovu govoru čule te nesretne strane riječi.

Malina bi rado bila nešto pitala, ali budući da je ovo pitanje držala posve neumjesnim, suždržala se od toga. Ali ona bi bila ipak rado znala, da li se već našao kakav snubok za Ullabellu.

U Malinim je očima Ullabella bila najljupkija mlada djevojka na svijetu. Njena je ljepota došla do punog izražaja tek u haljinama, koje je sada nosila. Kad bi Ullabella pošla na ples, nešto malo bi obišla i za trenutak skočila k Malini, da se ondje pokaže. Malina nije mogla skinuti pogleda s nje, s bijele haljine s ružičastocrvenim ružama ili sa svijetloplave sa srebrnim trakom, s haljina, kojih si Malina ne bi mogla izmisliti, a kamo li sašiti.

»Da, sad će zacijelo doći kakav snubok,« ona će oprezno.

»Valja pričekati,« odgovori Ullabella isto tako oprezno.

Tore se po drugi put vratio iz inozemstva, njegovo je naukovanje svršilo. Ullabella je u to međuvrijeme stanovala u njegovoj sobi, u kojoj su sad već bili smješteni sofa, stol s lavljim nogama i kristalna kruna. Ona je i sada ostala ondje, i on je morao iznajmiti sobu u susjednoj kući. Međutim dnevno su se sreli, u najmanju ruku kod jela.

»Zar gospodin Tore«, lukavo upita Malina, »ne ide na ples?«

»Da, i on ide.«

Međutim Ullabella nije dolazila k Malini samo u plesnoj haljini, došla je često i usred tjedna. Po danu je stolar bio u svojoj radionici, pa su se Malina i Ullabella mogle do sita načavrljati.

»Je li jučer naveče gospodin Tore bio kod kuće?« upita Malina.

»Da, bio je kod kuće,« odgovori Ullabella.

I Malina je zatim riječima punim hvale govorila o tako razumnom mladom čovjeku. Ali ako nije bio kod kuće, tada je Malina samo gledala dostojanstveno i ozbiljno. U svakom slučaju govorilo se o njemu, i Malina je prozrela, da Ullabella nije nerado govorila o tom predmetu.

I to je konačno bilo ono, što je Malina htjela znati.

Tore nije stanovao, kako je rečeno, kod kuće. Mogao je poći i doći, kada je htio. Na roditeljskom stolu bilo je uvijek i za nj prostrto, i jedino, što je njegova majka tražila, bilo je to, da je obavijesti, ako nije mogao doći na jelo. To je on i činio. Dogodilo se nerijetko, da je u tom slučaju Ullabella sama pošla na telefon.

NOVI RADENCI.

Radensko kupalište — Slatina Radenci kod Maribora — trebalo bi ove godine prozvati Novi Radenci. Toliko se toga promijenilo. Niti stari gosti neće ga prepoznati. Ozidana je nova, moderna kupališna zgrada sa cca 100 soba, 25 kabina itd. uz već 7 drugih zgrada za stanovanje. Provedena je nova kanalizacija i regulacija obližnih potoka. Nova soba za muziciranje, posebna za kartanje, posebna čitaonica itd. Neke gospodarske zgrade su srušene. Od 15. maja ima direktan vagon iz Zagreba za Radence. Polazak iz Zagreba u 7.45 u jutro te dolazi direktno u Radence bez ikakvog prelaza u 4 sata po podne.

Maj, juni, 20 dana 1400.— Din. Sve uračunato (stan, hrana, kupke, 2 liječnička pregleda, sve takse, posluga, Rentgen, analiza mokraće). Sve informacije, prospekte itd. daje: **Uprava Radenskog kupališta, Slatina Radenci kod Maribora.**

Budući da je Tore obično nazvao u isto vrijeme, bilo je posve naravno, da je skočila k telefonu, ako je mislila, da to Tore zove.

Tore se nije nimalo žurio na telefon. Pričao joj, što ima u izgledu, da će naveče poći s prijateljima po svoj prilici u operu.

»A što ćeš ti raditi danas?« upita je zatim.

»Ostat ću kod kuće.«

»Tako? Ostat ćeš kod kuće? No, onda ćemo se možda vidjeti. Nije mi stalo do opere, radije ću za trenutak doći k tebi. Bit ću kod tebe onamo oko devet sati. Ni najmanje mi nije stalo do opere.«

»Dobro,« Ullabella će na to.

Što da odgovori drugo?« Dobro je bila vrlo zgodna i osim toga istinska riječ. Ali Tore će na to:

»Zar je to sve? Izgleda, da ti nije baš mnogo stalo do toga, da dođem.«

»Kako možeš nešto takvo i pomisliti, Tore?«

»Tko zna?« on će.

Ali kad je odložio slušalicu i mirno razmislio, nije se mogao otresti osjećaja, da je ona hladna i ravnodušna prema njemu. Uobrazba, glupost? Možda. Ali on bi želio, da ona nije rekla samo »dobro«, nego da je odgovorila posve drugčijim glasom, kojim bi dala pravi izraz svog veselja, što će ga vidjeti. Ne, takvi osjećaj veselja sa strane mlade djevojke, nijesu nipošto bili nešto, što se ne da pomisliti.

I Ullabella je opet rekla sama sebi:

»Što je to s Toreom? On se skoro ljuti, i još k tome bez razloga. Prije je uvijek bio dobro raspoložen i prijazan, a sad je jedamput ovakav, drugi put onakav. Samo zašto?«

Te joj misli nijesu dale mira.

Sjetila se vesele neprisiljenosti, koja je prije vladala među njima, i stala sama sebi suditi. Za vrijeme njegova posljednjeg putovanja u inozemstvo dopisivali se i u svim pismima izražavali nadu, da će, kad dođu zajedno, sprovađati lijepe časove. Kolikogod su se sada rado gledali — kod nje je to svakako bio slučaj — to se ipak na obje strane ušuljala neka čudna, neprotumačiva osjetljivost.

Onih večeri, kada Torea nije bilo i kad ga kod kuće nisu na čas očekivali, opazila je tetka Marija kod Ullabelle neki nemir, premda je mlada djevojka nastojala, da se na njoj ništa ne primijeti. Ali ona ipak nije mogla, a da svaki čas ne pogleda na sat i da ne prisluhne svakom glasu, pa bio to auto na ulici ili bilo što. Odvjetnik nije ništa opazio, nije imao vremena, da se tako dugo bavi s jednom mladom damom. On je osim toga prema kćerci prijatelja svoje mladosti Waltera Winterrosa imao veliku slabost, tako da nije mogao vidjeti nikakve razlike između jednoga i drugoga dana. U njegovim je očima uvijek bila onakva, kakva je trebala da bude. I tetka je Marija imala slabost prema njoj, ali ona nije bila tako slijepa, a upravo tako nije bio slijep ni čika Bob. Ovo oboje svakako su znali svoja opažanja zadržati za se i tako se pričiniti, kao da ništa nijesu opazili.

Jednoga dana dogodilo se ovo:

Stari dragi Samuel nenadano je osvanuo u Stokholmu. Bio je u kadetskoj školi, da postane oficir. Bio je u posjetima u kući Nikolausa, gdje je bio prijazno primljen. Pozvan je bio na ručak. I Tore je toga dana bio na ručku kod kuće i upoznao je Samuela. Samuel je postao još elegantniji i prijazniji. Pričao je priče i doživljaje iz svojega i Ullabellina djetinjstva. Nije bio ni stidljiv ni skroman, pričao je vrlo veselo, šalio se, podsjetio je Ullabellu čas na ovu čas na onu njihovu zajedničku šalu. Tore je bolno ustanovio, kako su oboje bili povjerljivi, i Samuel, kako se čini, nije imao ništa proti tome, da Ullabellu i sada kao i prije promatra kao svoju pravu, pouzdanu prijateljicu. Sad je pred svima priznao, da je onomadne u kupalištu bio u nju zaljubljen, pa ju je zapitao, smije li joj pokazati cvijet, što mu ga jednom zataknula u zapućak i koji je sačuvao u svojoj lisnici.

Samuel je otišao obećavši, da će se domalo vratiti. Iza sebe je ostavio dobar dojam. Vladao se slobodno, a da se pri tom nije nametao, njegov veseo smijeh imao je u sebi nešto privlačljivo, a osim toga izgledao je vrlo dobro. Bio je doduše malko drzovit, ali svi su bili uvjereni, da će toga sa godinama nestati.

Tore je iskreno priznao sve Samuelove prednosti. Jedini, koji se uopće nije izjavio, bio je Röster, koji je prema Samuelu bio posve ravnodušan. I najednom je Tore osjetio, da će mu odanle doći pomoć i utjeha.

Budući da su Bob i Tore stanovali u blizini, pošli su zajedno kući. Prije nego su si zaželjeli laku noć, hodali su malko ulicom gore i dolje. Kad su bili pred Rösterovim kućnim vratima i rastajali se, nenadano je izbjeglo Toreu:

»Taj mi se Samuel nije svidio.«

Röster je smjesta odgovorio:

»Ni meni.«

»Zašto, striče Bobe?«

Stric se zaustavio, prihvatio nećaka za ogrlicu kaputa i rekao vragoljasto:

»Bez ikakva razloga, moj mladiću. Samo radi tebe.«

»Kako to, striče?« upita Tore pocrvenjevši pri tom.

»Pa to možeš da izbrojiš na svojih pet prstiju. Laku noć.«

I on je to izbrojio na pet prstiju. Stric je Bob bio na njegovoj strani, to je bilo jasno popu sunca, proti svakomu, koji je kanio da Ullabelli zavrti glavom.

Sutradan, u nedjelju, htio je Tore provesti u roditeljskoj kući. Imao je nemirnu noć, njegove mu misli dugo nijesu dale mira, dok nije konačno odlučio, da izvede stvar na čistac. On mora znati, kako stoji Ullabella prema njemu, ljubi li ga ili mrzi, i zašto je Samuelu, koji je nenadano osvanuo, tako javno pokazala svoje prijateljstvo.

Nadao se, da će u nedjelju moći s njom govoriti posve sam u četiri oka. Slučaj mu je došao u pomoć. Odmah iza ručka pošao je odvjetnik Nikolaus na neku konferenciju, a nestala je i gospođa Nikolaus, a da ni riječi nije rekla. Telefon se nije javio, stan je bio pust. Ullabella i Tore bili su posve sami.

»Ded, Ullabello, kaži mi, da li si onomadne u kupalištu bila zaljubljena u Samuela?« upita Tore.

»Ti ionako vrlo dobro znaš, da to nije istina,« odvrati ona.

»Kako da ja to znam? Ja ne znam ništa.«

»Što time misliš?«

»Da posve ništa ne znam o tebi,« Tore će. »Sjećaš li se naših prvih zajedničkih časova? Kakvi smo mi bili prijatelji! Nikad među nama nije bilo svađe. A sad opažam, da je svemu tomu kraj.«

»To sam i ja opazila,« Ullabella će.

»No, vidiš!«

I Tore zapita dalje:

»Ako dakle nijesi zaljubljena u Samuela, onda si zaljubljena u nekoga drugoga. I to je baš ono, što nas dijeli. Kad bi ti samo imala povjerenja u mene!«

»U koga da sam zaljubljena? Tä ti znadeš, s kime se družim,« odgovori Ullabella.«

»Izbjegavaš s pravim odgovorom,« on će. »Ali ni ja nemam nikakva prava, da ti dosađujem mojim pitanjima.«

Tkiva za zastore pokućstvo i za sve kućne potrebe

u najljepšem izboru velegradskih vrsta

zatražite pozivom na oglas u „Obitelji“ **bogatu besplatnu kolekciju** tkiva za zastore ili za koju već svrhu trebate od trgovačke kuće

Kastner i Öhler

Zagreb, Ilica broj 4

Ullabella pogleda Torea. Neprospavana noć ostavila je tragove na njegovu obličju. To ju je boljelo. Ta nije bilo čovjeka, kome bi radije bilo jasno, da je baš radi nje trpio.

Ali i Tore je nešto otkrio. U njenim je očima nešto sijevnulo, i premda je odmah spustila oči, ipak je on imao dovoljno vremena, da to vidi, i to ga je silno osokolilo.

»Ullabello,« on će, »znaš što? Ja mislim, da smo glupi. U tome je cijela naša pogreška.«

»Naravno, da smo glupi!« klikne ona.

»Ja sam ljubomoran,« pošteno prizna on.

»To je najgluplje, što možeš učiniti.«

»Ullabello, što time misliš?«

On je međutim to već znao.

Zatim je ponovo vidio sijevnuti nešto u njenim očima, što je doduše bilo posve plaho, ali ipak čeznutljivo i određeno i što mu je dalo pravo, da ju ne salijeta sa djetinjskim pitanjima.

Ona je ljubila, to je bilo sve. Njega, a ne Samuela ili koga drugoga. Samo njega, Torea. Naravski ni izdaleka tako, kako je on nju ljubio, to je osjećao i rekao joj ne mareći za njen prosvjed.

Pravo reći, bili su složni, i to konačno za uvijek.

Stara Malina bila je prva, koja je doznala tu novost.

Malina je odmah uzela šešir s posve novim, pravim perjem, koji joj je darovala Ullabella za Božić, i potrčala, što su je noge mogle nositi, u Nikolausov stan. Bila je kao uvijek dočekana najvećom susretljivošću te pozvana na kavu.

»Jesu li gospoda zadovoljna?« upita ona.

Bili su tako zadovoljni, da gospođa Nikolaus nikada nije bila zadovoljnija. Njena najveća želja je bila, da smije Ullabellu zvati svojom kćerkom. A zatim je pričala, da su ona i Ullabellina majka doista jednom govorile o tome, iako samo u šali, jer je Tore tada imao četiri ili pet godina, a Ullabella se bila tek rodila.

»I milostiva bi gospođa sada bila vrlo sretna,« Malina će.

»Inžinjer također,« nadoda gospođa Marija.

»Pa da, inžinjer, on doista nije nikoga mrzio. Uvjerena sam, da bi on i odvjetnik ponovo bili postali dobri prijatelji,« Malina će.

Toreove i Ullabelline zaruke proslavljene su u najvećoj tišini.

Izakako je ono malo pozvanih gostiju otišlo, sjeli su najbliži rođaci k stolu sa svjetiljkom s velikim zastorom na razgovor. Jedino, što je Ullabellu žalostilo, bilo je, što Ada, koja se u Upsali baš spremala na jedan važan ispit, nije mogla doći. Kako je izgledalo, Ada će za još malo godina biti na cilju svojih želja te će se moći naseliti u glavnom gradu kao vrsna dječja liječnica, a zatim će gospođa Korin, kako je morala obećati, napustiti svoj zanat.

»Zahvalnost, koju dugujem mojoj majci,« pisala je Ada Ullabelli, »ne ću nikada zaboraviti. Kod oca i majke imala sam dom, u kojem se

UNUTRAŠNJOST FRANJEVAČKE CRKVE U SPLITU NA DOBROM
U Splitu se ruši dosadašnja franjevačka crkva na Dobrom, u kojoj je bio posebni oltar sa čudotvornom slikom Gospe od Zdravlja, te će se na tom mjestu graditi novo veličanstveno svetište Gospe od Zdravlja

ČUDOTVORNA SLIKA GOSPE OD ZDRAVLJA U SPLITU

nikada nije čula oštra riječ — pomisli što to znači! Njenoj praksi, jadu mojih djevojačkih godina, zahvaljujem ipak moje skupo naukovanje, dobila sam bez daljnjega sve, što sam željela. Zahvalna sam joj i za poticaj na moju marljivost . . Ne, ja mogu samo zahvaljivati i veličati, i sama sam vesela, što sam bila u stanju, da šutim, premda su se u meni katkada rađale teške misli, koje bi mojoj majci zacijelo bile zadale gorku bol. Drugima se ne smije nanositi boli — i vrlo je dobro, ako u životu nije sve najlakše. To je zbroj životne mudrosti tvoje glupe prijateljice Ade.

Međutim tebi, Ullabello, svojoj dragoj, malenoj, hrabroj drugarici, želim sada svu sreću svijeta i bezbrižnu budućnost.«

Tetka Marija čitala je pismo, našla ga vrlo lijepim i zamolila je, da ga svi čitaju: Tore i Röster ili čika Bob, pa čak i svekar, kako se odvjetnik sada najradije nazivao.

I na njega je pismo napravilo najveći dojam.

»Da, da,« on će, »nadajmo se, da se sve biti onako, kako doktor Ada želi našoj Ullabelli.«

»Bit će najbolje, da dijete samo napiše listić želja,« nadoda Röster.

»Izvrsna misao,« pristane svekar.

Uzeo je crnilo i pero i čekao, da zapiše sve u redu i da vodi zapisnik.

Ullabella je mirno mislila. Kolikogod bila sretna, ipak je na srcu imala neke malene želje. Dizalo ju saznanje, da svi oko nje ništa srdačnije ne žele, nego da joj se želje ispune. I rekla je:

»Prva je moja želja, da tatina lješina bude prevezena u Lindengen i ondje pokopana.«

»Potrebno sam već odredio,« Röster će.

Röster! On je kao uvijek otkrio njene najskrovitije misli!

»To je dakle pitanje riješeno,« kaže odvjetnik. »To je, moje dijete, bila lijepa želja. Samo dalje!«

»Sve ostalo su samo sitnice,« Ullabella će.

»Da čujemo!«

»Neka se na moje vjenčanje pozove cijela obitelj Korin.«

»Razumije se,« tetka će Marija.

»Malina također. I da je tata sam povede k stolu.«

»Bit će mi na čast,« odgovori odvjetnik. »Časno mjesto kod stola pripada Malini. To je pravo i pošteno.«

»A gdje će sjedjeti majorica?« nestašno zapita Tore.

»Ako dođe, evo mene da se žrtvujem. Ja ću je povesti k stolu,« Röster će.

Röster je doista bio divan čovjek.

»A zatim stari gospodin Veronius,« Ullabella će. »Ali budući da je star te ne može više putovati, poslat ćemo mu zato veliku fotografiju svih nas.«

»Tako veliku, kakvu hoćeš,« odvjetnik će. »Imaš li jošte kakvu želju?«

»Sad sam iznijela sve svoje želje,« odgovori Ullabella. »Da. Najbolje je bilo u starom broju 8. Ali toga mi nitko ne može vratiti.«

»Ti naravski misliš Noru,« pogodi tetka Marija. »Lijepe uspomene na nju ne može ti međutim nitko oteti.«

Tako su sjedjeli do kasne večeri. Bilo im je danas tako teško razići se, više nego obično. Tore je držao Ullabellinu ruku sa zaručnim prstenom na svojem licu, posve onako, kako je jednom učinio s rukom svoje majke, kad je mislio da ga nitko ne vidi.

Ali ovu je ruku zadržao mnogo duže, i premda su sjedjeli u sjeni velikog zaslona svjetiljke, ipak je to vidjela majka — ali bez zavisti.

Kraj

HRVATSKA POVIJEST U STIHOVIMA

PRIGODOM KNJIGE PROF. MARKA ŠEPAROVIĆA

Hrvatski narod je veoma zavolio pjesnika Andriju Kačića Miošića, jer je u svom »Razgovoru ugodnom naroda slovinskoga« opjevao mnoge zgode iz hrvatske prošlosti te tako u stihovima ostavio trajan spomenik mnogim slavnim događajima hrvatske povijesti.

Još je tako jedna knjiga veoma omilila hrvatskom narodu baš zato, što mu je u njoj dana hrvatska povijest u stihovima: to je knjiga »Stare slave djedovina«, koju je složio Petar Grgec od pjesama raznih hrvatskih pjesnika, a izdalo ju je Hrvatsko Književno Društvo sv. Jeronima prigodom tisuće godišnjice hrvatskoga kraljevstva god. 1925. Ta je knjiga imala tako lijep uspjeh, te je u istoj godini moralo biti tiskano već i njeno drugo izdanje.

A sada evo nove knjige, koja nam daje hrvatsku povijest u stihovima: to je »Hrvatska povijest djedovaunuku« od Marka Šeparovića. Tu je u desetercu opjevano uglavnom sve, što se s hrvatskim narodom dogodilo od najstarijih davnina do današnjih dana. Zapravo je to po zbijenosti građe, koja je obrađena, pregled hrvatske povijesti u stihovima. Pisac obrađujući i pojedine događaje nije zalazio u epsku širinu, nego je i sve pojedinosti zbio u cjelinu u što sažetijem obliku. Dakako da je knjiga uza sve to dosta opsežna te

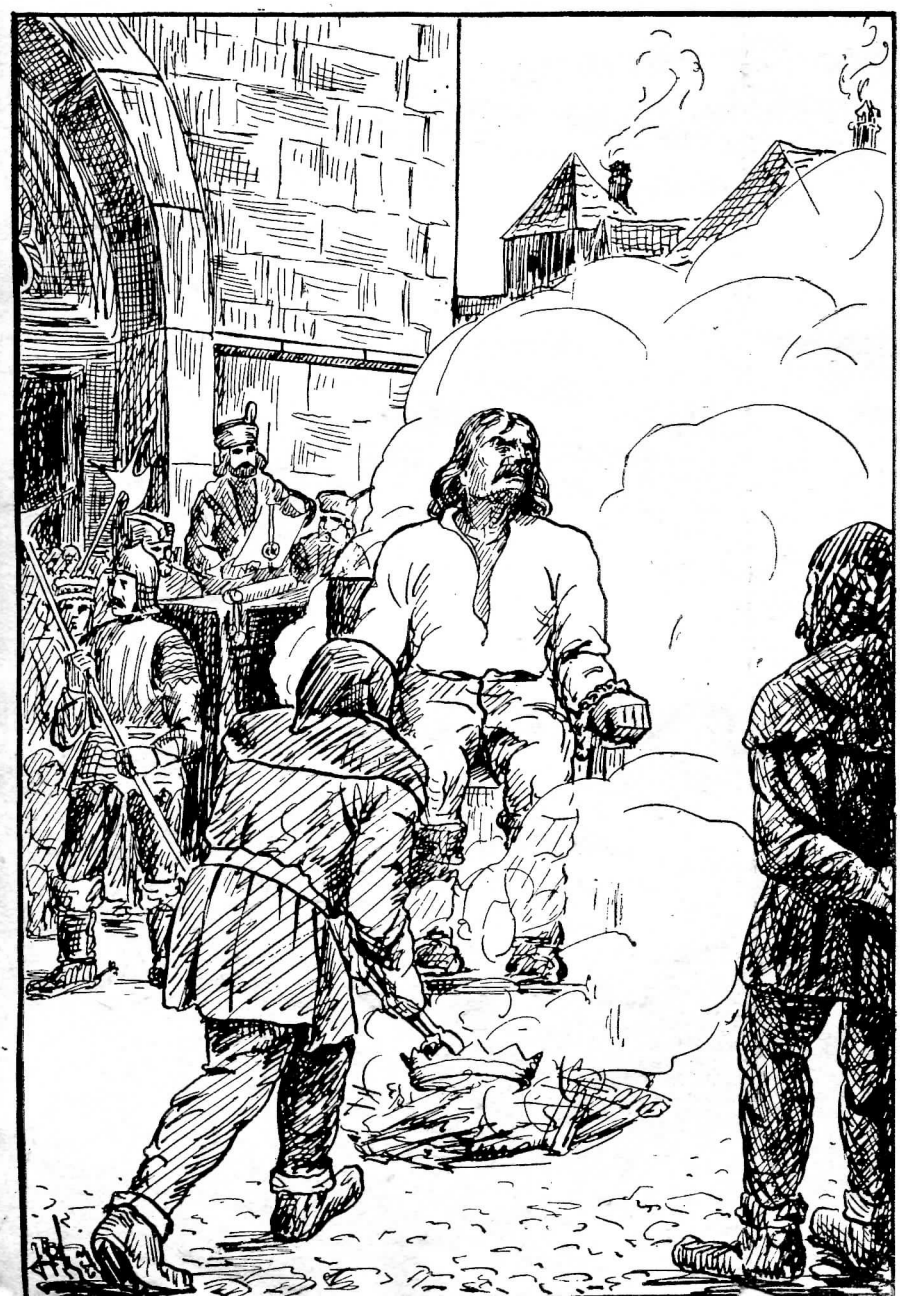

PRVI HRVATSKI K
Slika lijevo: MATIJA GUB
Slika desno: DR VLATKO MAČEK, V
Za knjigu „Hrvatska povijest djed

obuhvata 8167 stihova. Autor te sti
pjesničkih pretenzija, pa zato ne
pjesničkih vrednota, nego je oblik
tom obliku hrvatskom narodu učini
taocu zato neka ne smeta, što su stil
Vrlo je praktično, što su uz značajn
i godine. Trebalo je to i još na više
cu dano pogrešno ime Gobec (radi
bilješke), to bi ubuduće trebalo isp
brojem slika većinom od Josipa Ho
dinara, a dobiva se kod autora (Za
više navrata surađivao i u našem list
lo, kojim je hrvatskom narodu htio
obliku osnovno znanje o narodnoj
sam golemi trud, koji je u ovu knji
u srednjim građanskim slojevima na
iako je knjiga za selo preskupa, na
imati.

KRALJ TOMISLAV
UBEC NA STRATIŠTU
, VOĐA HRVATSKOG NARODA
djedova unuka" nacrtao J. Horvat

stihove nije slagao imajući kakvih
ne smijemo u njima tražiti kakvih
lik stihova izabrao samo zato, da u
čini povijest što pristupačnijom. Či-
stihovi redovito tvrdi i teže skovani.
čajnija razdoblja označene po strani
iše mjesta učiniti. Što je Matiji Gup-
di krivog tumačenja jedne Račkoga
ispraviti. Knjiga je urešena velikim
Horvata. Lijepo ukoričena stoji 80
(Zagreb, Miramarska 19a), koji je u
listu. Ova knjiga mu je glavno dje-
tio da posluži i da mu pruži u ovom
oj prošlosti i narodnom životu. Već
njigu pisac uložio, zaslužuje, da bar
naiđe na što veći krug čitalaca. Pa
naći će se i ondje, tko će je htjeti

ALADIN I PJESNIK MIRZA SAFIJA

Kalif Aladin bijaše strog i nagao vladar, a osim toga je na svu silu htio da bude i dobar pjesnik.

Kad je jednom zgodom napisao jednu pjesmu, pozove glasovitog pjesnika Mirzu Safiju, da mu je pročita i čuje sud o toj pjesmi.

»Gospodaru!« progovori on, »ti si sigurno htio napisati rđavu pjesmu, a to je posvema pošlo za rukom.«

»Zar ti se ne svida?«

»Svijetli gospodaru, pjesma ne vrijedi baš ništa!« odgovori Mirza.

Kalif se radi te drskosti rasrdi na pjesnika i htjede ga kazniti. Radi toga naredi, da Mirzu zatvore u štalu zajedno s konjima i magarcima. Ondje osta Mirza puni mjesec dana. Nakon mjesec dana napisa kalif novu pjesmu i naredi, da mu Mirzu dovedu iz štale.

»Dozvao sam te,« progovori on pjesniku »da mi kažeš svoj sud o ovoj mojoj drugoj pjesmi...«

I poče čitati svoju novu pjesmu. Kad je završio s čitanjem, podiže glavu s rukopisa i okrene se pjesniku: »Kako ti se svida ova pjesma?«

Mirza se nakloni duboko i ne rekavši ništa nagne prema izlazu.

»Što ti je? Kuda ćeš?« viknu kalif.

»Svijetli padišahu! Ja odoh opet u štalu!«

Odgovor se radi duhovitosti svidje kalifi. On Mirzi oprosti i ne napisa više nijedne pjesme.

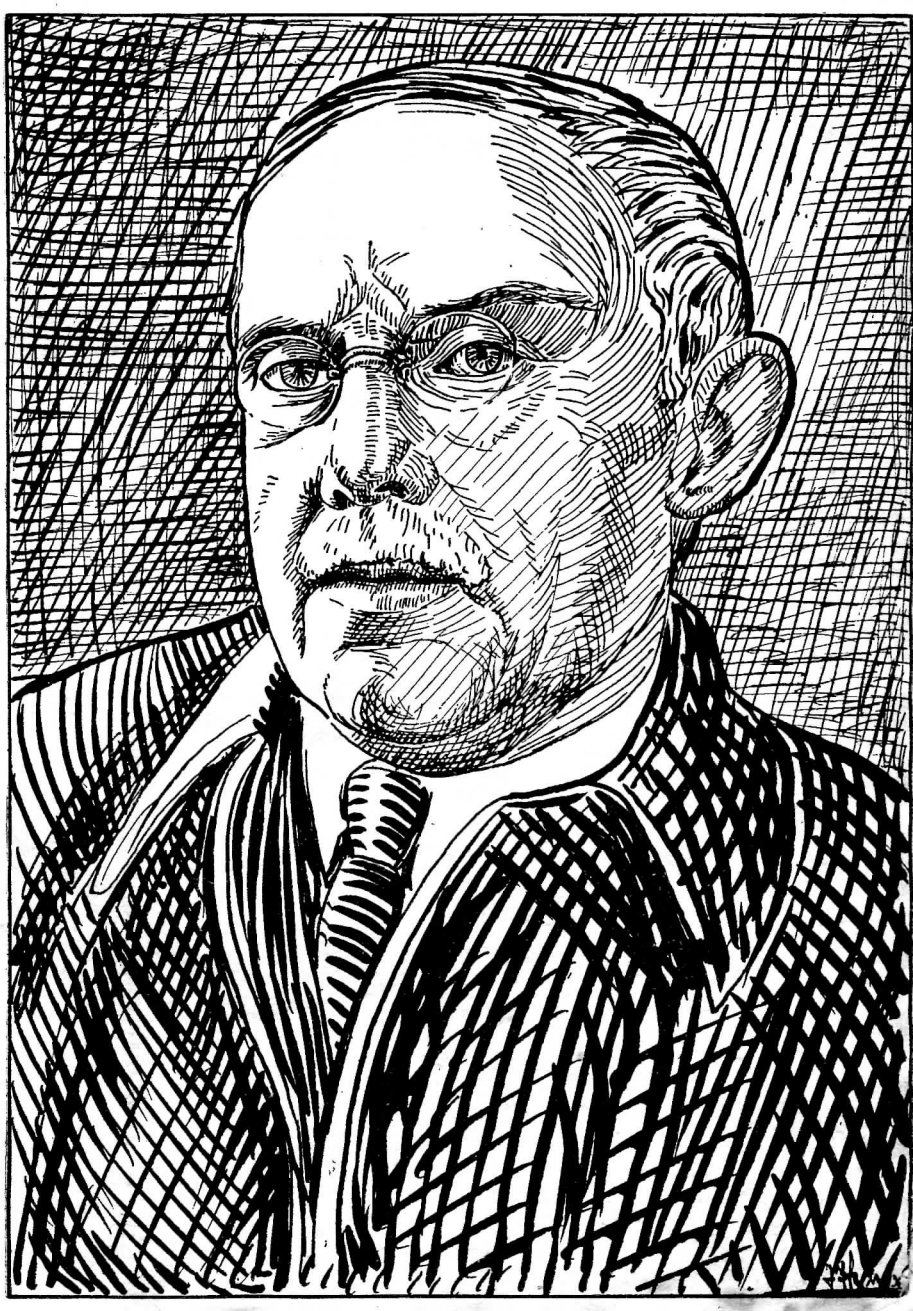

IVANJE

OBRAĐENI NARODNI OBIČAJ IZ PODRAVINE — RIJEČI DRA VELIMIRA DEŽELIĆA SINA — GLAZBA DRA BOŽIDARA ŠIROLE — SLIKA OD ZDENKE SERTIĆ

Na ivanjsko predvečerje pale se krijesovi. Sve što je u selu mlađe muško snosi sav dan gorivo. A pred sumrak zaore pozivi momaka:

»Na krijes! Na krijes!«

I svatko će doći na krijes, osim kome se već sprema lijes. Oko krijesa se pjeva i potcikuje. Kolo se hvata i vatra preskakuje. To veselje traje do pola noći, do Ivanja.

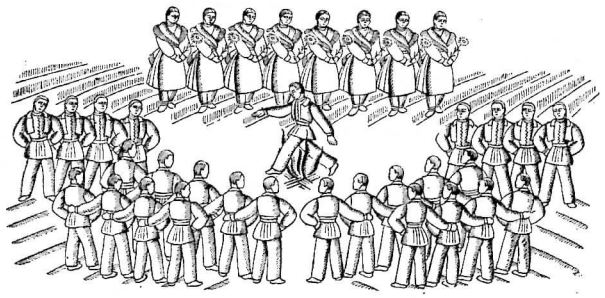

Nego još prije momačkog poziva na ivanjski krijes djevojke Krijesnice »naviještaju Ivanje«. U Podravini je nošnja bijela, a Krijesnice vežu na glavu žarko crvene rupce, i koralji oko vrata su im crveni. Kad idu žitnim poljem, kao da su veliki, živi makovi. Osam je Krijesnica. Nose pregršti ivančica, pa ih pjevajući dijele. (Ženski svijet s tim ivančicama koješta gata.)

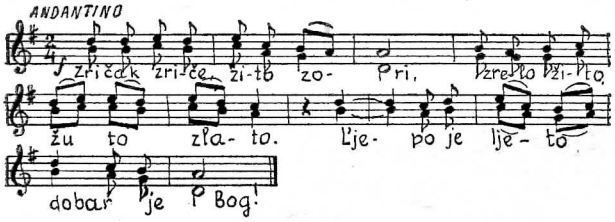

Povest ćemo dijete Ivu
nasred našeg žitnog polja.
Lijepo je ljeto, dobar je Bog!
Neka draga ručicama
jedro zrnje žitnog klasja.
Lijepo je ljeto, dobar je Bog!
Zričak zriče, žito zori,
zrelo žito žuto zlato.
Lijepo je ljeto, dobar je Bog!

D j e c a *(dočekujući Krijesnice kreću se u kolu i pjevulje:)*

Idu, idu, Krijesnice,
svetog Ive vjesnice!
Hodaju,
pjevaju,
Ivanje naviještaju!

K r i j e s n i c e *(u selu:)*

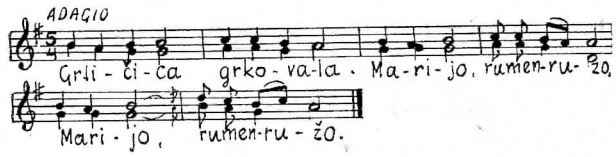

Što je sretna ugledala, — Marijo, rumen ružo!
Marija je k Jeli pošla, — Marijo, rumen ružo!
Jele joj u susret došla, — Marijo, rumen ružo!
Jele nosi u svom krilu — Marijo, rumen ružo!
Malo dijete svetog Ivu, — Marijo, rumen ružo!
Dijete Ive poigralo, — Marijo, rumen ružo!
Isusa je prepoznalo. — Marijo, rumen ružo!
Nerođeni sveti Ive — Marijo, rumen ružo!
pretekao ljude žive, — Marijo, rumen ružo!
Isusu se začetome — Marijo, rumen ružo!
klanja kao Bogu svome. — Marijo, rumen ružo!

D j e c a:

Sveti se Ivan
po mostu šeta,
za njime ide
Majčica sveta
Marija.
Majčica nosi
Djetešce svoje.
Ivanu veli:
»Krstit ćeš moje
Djetešce!«
Majčicu pita
Krstitelj sveti:
»Hoću Mu lijepo
ime nadjeti
Božidar?«
Ivanu veli
Djevica Mati:
»Lijepo je ime,
al' će se zvati
drukčije!«

Majčicu pita
Krstitelj sveti:
»Hoću Mu lijepo
ime nadjeti
Bogoljub?«
Ivanu veli
Djevica Mati:
»Lijepo je ime,
al' će se zvati
drukčije!«
Majčicu pita
Krstitelj sveti:
»Hoću Mu lijepo
ime nadjeti
Bogoslav?«
Ivanu veli
Djevica Mati:
»Isus Mu reci,
jer će se zvati
Božji Sin!«

M o m c i *(kliču):*

Na krijes! Na krijes!
Tko ne dođe na krijes,
neka mu je lijes,
bukov, bukov lijes!

N a r o d *(ide za momcima i svi pjevaju):*

Lijevom rukom krijes nalaže, — na ivanjsko predvečerje!
desnom rukom šaltvu igra — na ivanjsko predvečerje!
Šaltvu igra, pjesmu pjeva, — na ivanjsko predvečerje!
Pjevajući na krijes zove, — na ivanjsko predvečerje!
Na krijes! Na krijes, staro, mlado! — Na ivanjsko predvečerje!

M o m c i:

Na krijes! Na krijes!
Koga nema na krijes,
neka mu je lijes,
bukov, bukov lijes!

Jedan momak

(govori, dok se pripaljuje krijes):

Dođe Isus do vode Jordana,
došao je do svetog Ivana.
Progovori Isus Krstitelju:
»Daj podigni svoju desnu ruku,
pokrsti me vodom iz Jordana.«

Progovara Krstitelj Ivane:
»Podići ću svoju desnu ruku,
krstiti te vodom iz Jordana,
al' tko će ti krsnim kumom biti?«

Odgovara Isus Krstitelju:
»O moj dragi Krstitelj Ivane,
doletjet će jedan golub bijeli,
On će meni krsnim kumom biti.

U toj riječi, u kojoj su bili,
eto s neba ptica golubica,
eto s neba glasa Boga Oca,
pa se trese i nebo i zemlja.

Drhtnu ruka Krstitelja Ive,
pa krsteći Isusu se klanja:
»Jel' moguće od Boga miloga,
da ja krstim svoga Gospodina?!«

Narod

(zapjeva kada krijes plane):

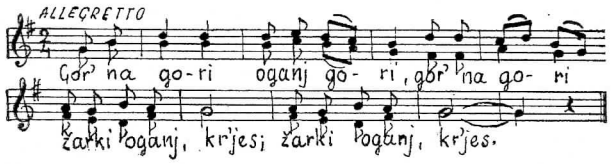

Do nebesa oganj siže
pršte varnice.
Neka budu milom Bogu
naše vjesnice.

Kako ova čista vatra
drač i trnje žge,
neka čisti srca naša,
naše grijehove!

Naša mladost, naša radost,
vatra ivanjska,
nek' su žrtva Abelova,
Bogu ugodna!

NIŠTA NOVO POD SUNCEM

Željeznice su kao što je opće poznato, izum devetnaestog stoljeća, stare su dakle po prilici jedan vijek, a ipak su već u staro doba, i prije Kristova rođenja, poznavali tračnice. Tada su već postavljali tračnice po izdubinama cesta, a one su prema potrebi imale i skretnice. Atenska luka Pirej bila je pomoću takvih tračnica spojena sa atenskim trgom, a i stare ceste preko Alpa pokazuju mjestimice tragove takvih tračnica.

Golube listonoše poznavali su stari Grci i Rimljani, a onda osobito Arapi. U istu su svrhu gdjekada upotrebljavali i lastavice.

Gromovod je izumio, kako mi učimo u školama, Amerikanac Franklin. Međutim se nešto sličnoga nalazi već 1300 godina prije Krista u Egiptu. Da odvedu grom pozlaćivali su ondje šiljkove na vrhuncima gradskih kula.

Julije Cezar je dao izdavati jednu vrst novina, koje su donosile najvažnije vijesti i bile su izvješene javno u Rimu, a izlazile su u jednom jedinom primjerku. Postojali su već onda i dopisnici, koji su iz Rima slali vijesti u provincije.

Masažu je poznavao već četiri vijeka prije Krista grčki liječnik Hipokrat; kasnije su je posvema zabacili, dok je u godini 1853. opet nije uveo holandijski liječnik Mezger.

Traženje izvora i podzemne vode pomoću vilinske šibe ili vilinskih rašlja bilo je poznato u starom vijeku; vještaci u toj stvari pratili su vojske, da im pronađu pitku vodu.

Proteza u staro doba nije bila nepoznata stvar. Rimski pisac Plinije piše o nekom Sergiusu, koji je u drugom punskom ratu izgubio ruku, i nadomjestio je sa umjetnom, željeznom, pa je i sa ovom počinjao čuda od junaštva.

Puščani prah, tiskanje knjiga i porculan izmislili su Kinezi već pred nekoliko tisuća godina, a to troje je mnogo kasnije nanovo »izumljeno« u Evropi.

Amerika nije po prviputa otkrivena sa strane Kristofora Kolumba istom u godini 1492., jer su već pet stoljeća prije toga otkrili Ameriku nordijski pomorci, a mudri je Genovežanin po svoj prilici znao za to. Lako je moguće, da su već pred par tisuća godina Kinezi preko Tihog Oceana doprli do zapadnih obala Srednje Amerike.

Da je zemlja okrugla naučavali su grčki mudraci već u šestom stoljeću prije Krista, na primjer Pitagora, pa onda Arhimed, a već tri stotine godina nakon toga znalo se i to, da se zemlja okreće oko sunca, a ne obrnuto.

Dakle obistinjuje se ona, da nema ničesa novoga pod suncem, već da se sve u raznim oblicima i na razne načine ponavlja.

z . . . o.

Naslovna slika:

Krštenje Isusovo

Naslikao Tiziano Vecellio

GABRIJEL IZ PETROVARADINA, PISAC O SVETOJ ZEMLJI

Napisao Ante Šimčik

Među piscima o Svetoj Zemlji iz naših strana nalazimo kao prvoga fra Gabrijela iz Petrovaradina, koji dosada nije u našoj književnosti poznat i koji zaslužuje spomena jedno, jer je prvi od naših palestinskih putopisaca, a drugo jer je njegov putopis ujedno i štampan izašao na svijet. O tome piscu i njegovu djelu kaže Tobler u svome njemačkom djelu »Bibliographia Palaestinae«, da je štampano 1514; ili jedne od slijedećih godina pod naslovom: »Compendiosa quedam nec minus lectu iocunda descriptio urbis Hierusalem: atque diligens omnium locorum terre sancte in hierosolymis adnotatio. per quendam in Christo patrem fratrem Gabrielem natione ungarum divi Francisci ordinis... luculenter: nam ea ipsa loca propriis conspexit oculis: congesta ac breviter per eundem comportata feliciter incipit. Compendium locorum terre Sancte«. Bez godine i mjesta, na kvartu, 38 listova. Tobler misli, da bi to djelo moglo biti tiskano oko god. 1525., Fulgence Rignon (Anuales du Commissariat général de la Terre Sainte à Paris 1861.) stavlja ga u godinu 1521., Rus Norov u spisu »Meine Reise nach Palästina« (Leipzig, 1862.) navodi kao pisca fratra Nikolu de Farnad, drugoga, kojega je djelo o Palestini štampano prije 1490., a kao mjesto i godinu izdanja označuje Beč oko 1517. Tobler drži, da je pisac ovoga opisa Svete Zemlje doista fra Gabrijel, samo ga zove, ne znamo zašto, de Pecsvarad. Taj hodočasnik opisuje na skolastički način svaki predmet u pet točaka. Kao pisac nastupa samostalno, pa bi njegov spis bilo vrijedno iznova priopćiti u izvacima.

Sačuvano nam je latinsko pismo Gabrijela iz Petrovaradina Janušu Banffy, kraljevskom peharniku, datirano uoči Uznesenja (14. kolovoza) 1517. sa morske obale na Cipru, u kojemu ovaj fratar zahvaljuje Janušu i njegovu bratu Jakobu na ljubavi, koju su mu iskazali i kaže, da je nastojao učiniti sve, što su ga bili zaiskati u pismu. Daje im željeni izvještaj o ratu turskog cara protiv misirskoga sultana g. 1516. i na kraju kaže: »Ja sam pak imao namjeru ostati sve vrijeme života svoga u Jeruzalemu, ali nijednomu od braće ne dopušta se ostati ondje duže od tri godine, nego kad dode novi gvardijan sa svojom braćom, drugi svi, koji su ondje prebivali, odlaze; no iz poslušnosti svome poglavaru, prije ću pohoditi pragove Svetih Apostola Petra i Pavla, i onda se vratiti u rođenu zemlju. Druge neke stvari, ako Bog da, usmeno ću vam pripovijedati, kad budem s vašim uzmožnim gospodstvom. Vaše Uzmožnosti kapelan, brat Gabrijel od Petrovaradina, Boga moleći za vas.« (Pray, Epistolae procerum Hungariae I 121 sl.). Odlična porodica Banffy, od koje su bila XIII. i XIV. stoljeća tri bana Slovenske zemlje (Slavonije), držala je osim Lendave, četiri posjeda u križevačkoj županiji i Viroviticu, gdje su bili župani. Kako je ovaj skromni fra Gabrijel iz Petrovaradina došao u korespondenciju s tom slavonskom gospodom? Na to pitanje nalazimo odgovor u velikim Dnevnicima mletačkog historika Marina Sanuda, u kojima je zabilježeno, da je dne 25. svibnja 1516. u mletački kolegij došao jedan ugarski gospodin, koji je putovao u Jerusalem s galijom putničkom, i sjedio ondje uz dužda mletačkoga. Bio je primljen vrlo ljubazno i želio neke posebne stvari, i zadovoljili su ga u svemu. Dne 7. lipnja došao je drugi put u kolegij s drugim putnicima, oprostio se i zamolio, da se galiji dadu topovi za zaštitu od turskih gusara. Ovaj neimenovani odlični Ugrin bio je upravo Jakob Banffy od Virovitice, kako možemo zaključiti iz istih Dijarija Sanudovih pod god. 1521., gdje se mjeseca rujna, uz vijesti o turskom podsjedanju Biograda (koji je bio pao u Turske ruke već 29. kolovoza iste godine), javlja, kako »onaj Banfin Jacomo, koji je dolazio u Mletke i bio u Jeruzalemu, čini divne stvari protiv Turaka«: i kako je sa 200 konja razbio pašu bosanskoga sa njegovih 300 konja (Balibega) i donio kralju Laušu šezdeset turskih glava. Mora da je bio još mlad junak, jer ga Sanudo spominje drugi put kao mladića. Prema tome bit će ovaj Jakob Banffy upoznao fra Gabrijela u Jeruzalemu, i tada su jamačno kao zemljaci u tuđini sklopili poznanstvo i učinili jedan drugome razne usluge.

Taj vrli zatočnik Kristov Jakob Banffy od Virovitice borio se uspješno protiv Turaka i g. 1524., kad je carev zet Dalmatin Perhat baša (Ferhad), krvolok i pljačkaš, za kaznu bio sa careva dvora premješten na sandžak smederevski i biogradski i poduzeo nesretni pohod u Srijem. Kralj ga je imenovao i temišvarskim velikim županom, pošto je bio uzeo tu službu palatinu Štefanu Bathoryju. Te časti Banffy nije dugo uživao, jer se naskoro u Budimu razbolio i umro u Virovitici, gdje je u porodičnoj grobnici zakopan. Pop Đurađ Srijemac u svom zanimljivom, ali punom različnih govorkanja spisu o propasti Ugarske, koji je g. 1521. bio kapelan Jakobov, tvrdi da je Jakoba otrovao Matijaš Bošnjak (pravim prezimenom Barath ili Barathka), kuhač kraljev i prior logodski i vranski, po nagovoru Bathoryja, koji je u tu svrhu dobavio otrov iz Mletaka.

Poslije muhačkog razboja i pada Petrovaradina, postojbine fra Gabrijelove u turske ruke (28. srpnja 1526.), Januš Banffy, brat Jakobov, priznao je ugarskim kraljem erdeljskoga vojvodu Januša Zapoljskoga i ustrajao uz njega nepokolebljivo i onda, kad su ga gotovo sva ugarska gospoda ostavila.

U tim crnim danima jamačno je fra Gabrijel često pomislio, da bi mirnije provodio život u Svetoj Zemlji, nego u domovini, koja je propadala u krvi vanjskih i domaćih ratova.

NEDJELJA

Napisao Zvonimir Malić

Zvuk trube se lijeno otegnuo mrtvim otočićem i probudio me. Vojnik ne čeka. Hitro skočim i za čas, dva navučem hlače i zavoje oko noge. Obučen samo do pasa izađem iz kasarne. Sunce rumeni vrhove gora na istoku. Prve zrake meko i nježno dotiču moje grudi. Spuštao sam se uskim puteljkom na žalo.

Prignem se, da dohvatim more poliveno prvim zrakama sunca. Bistre kapljice su osvježivale moje lice i grudi. Okrenem se i pohitim u kasarnu da se obučem. Sve je mirno, samo dozivanje mojih drugova razbija tu tišinu. Ali kad sam došao pred kasarnu, razlijegne se zvonjava sa seoskog zvonika na obližnjem otočiću.

Uređeni svrstamo se u četu, da nas narednik razgleda. Po pregledbi zasjedamo na »supu«. Zatim smo vježbali na jednoj čistini.

Pospremismo oružje i trubač zatrubi. Znak je bio dan za odmor, jer je bila nedjelja. K meni pristupi narednik i prijateljski me nagovori, da dovršim započeti posao. Razbijao sam kamenje na sitne komadiće i stukao sam 5 kubičnih metara; još sam morao dva. Teško mi je bilo odbiti mu želju. Po zakonu mogao sam se oduprijeti, ali vojnik, priviknut da sluša, nema snage za otpor. Da padnem u njegovu nemilost?! Krzmao sam. Pozdravim ga i okrenem se onamo, odakle sam prije čuo zvonjavu. Nedjelja je, katolik sam — mislio sam u sebi. Neki nutarnji glas mi je govorio: zaboravi ti to društvo i njegove zahtjeve. Zar će ti to dati jesti? Radi i u nedjelju, pa ćeš i jesti! A savjest me opominjala: Ne, svetkuj nedjelju, boj se Boga. On sve stvara i sve nam daje. On je Gospodar naš i mi smo mu dužni očitovati poštovanje.

Teško se oprijeti. Nema tko da me zaštiti, a i narednik će biti bolji, kad vidi, da voljno radim i preko određenog vremena.

Tako misleći uputim se k mjestu, gdje sam jučer radio. Išao sam polako, ko sapetih nogu. Savjest me odvraćala. Gledajući prirodu u njezinu sjaju i veličanstvu tišine, slušajući njezine jedva razumljive glasove bio sam opominjan nutarnjim glasom, da i ja dadem Bogu hvalu.

Svečano zazvone zvona, a njihov zvuk se razlijegne otocima i morem padajući na moju dušu s najvećom težinom. Na obližnjem otočiću gledao sam crkvu, u koju vjernici hrle na molitvu. Sjetim se rodnog mjesta, mile crkve, koju sam kao dijete pohađao, da služim misu župniku.

Teško mi je bilo, ali nisam imao snage oduprijeti se zapovijedi. Sjeo sam na kamen i razbijao kamenje na sitne komadiće. Lupa čekića je zaglušivala glas savjesti. Na oko sam se smirio. »Mora biti!« rekoh i udarim jače o kamen, koji se rasprsne na sitne komadiće kao moje sjetne misli. Došao bi mi pod ruku i komad cementa, koji bi se kao kaša razmrvio. Pjevuckajući sam radio.

Iz jednog komada cementa virio je okrajak žice. Veselo i bezbrižno uhvatim za žicu i stanem tući cement. Udario sam 3 do 4 puta, a da se nije raskomadao. Nato se komadić otkine, a na novi udarac nastane eksplozija (jer sam udario po kapsuli, koja je bila u sredini cementa).

Pucnjava . . . dim . . . bol . . . strah . . . sve je bilo ispremiješano u prvom iznenađenju. Kad sam se malko razabrao, još se više prenem. Ćutio sam bol na licu i prsima. Sitni komadići kovine su se zarinuli u meso. Desnom sam rukom pokušao vaditi komadiće oko oka, ali me je pri tom više bo-

RUMUNJSKI KRALJ KAROL IDE SA DOČEKA NJ. VIS. KNEZA PAVLA I ČEŠKOSLOVAČKOG PREDSJEDNIKA BENEŠA PRIGODOM DOLASKA U BUKUREŠT 6. LIPNJA NA KONFERENCIJU VLADARARA MALE ANTANTE

ljelo. Pogledam lijevu ruku, te zaprepašten panem nauzmak. Koža sa tri prsta sasvim oguljena, a sa dva djelomično; na desnoj je samo jedan prst bio ranjen.

»Krv! . . . krv! . . . Ruka izgubljena! . . . Sakat!« Takve su se misli kovitlale mojom dušom i tjerale me u očaj.

Nesposoban za rad . . . Stara majka sama, dvije sestre neopskrbljene, brat u sjemeništu — sve su to moje ruke uzdržavale. A sad?

Skupim svu snagu i potrčim u kasarnu.

»Djevice Marijo!« zavikne jedan moj drug uletivši u sobu, kad me je vidio krvava.

Na te riječi izgubim snagu. Sjetim se svetkovanja nedjelje i neizbježive kazne Providnosti. U meni se porodi kajanje jače od tjelesne boli.

NAŠ DOM

Dobar tek

KOLAČ SA TREŠNJAMA. Tuci na pari 16 dkg šećera sa 2 žumanjka i 3 cijela jaja, dok ne postane gusto. Zatim dodaj 12 dkg smeđih ili očišćenih samljevenih badema, 4 dkg mrvica navlaženih sa rumom. Smjesu metni u maslacem namazanu tepsiju, a odozgo naslaži gusto crne trešnje bez koštica i polagano peci.

OKRUGLJICE OD KRUMPIRA S TREŠNJAMA. Načini fino tijesto od krumpira, razvaljaj, nareži male četvorine, u svaku umotaj crnu trešnju, kuhaj u vreloj slanoj vodi i začini mrvicama prepršenim na maslacu.

RAGU OD GOLUBOVA. Očišćene golube operi i metni preko noći u razređeni ocat. Drugi dan ih raščini, metni u šerpu zajedno sa nešto maslaca, sitno nasjeckanog luka, komadić celera, narezane mrkvice i komad rajčice, te pirjani dok požuti. Komade golubova povadi, uspi kuhačicu brašna, prepršti, pasiraj, metni sve natrag u šerpu, zalij sa malo vrhnja te provrij.

PAPRIKAŠ OD KRUMPIRA. 3 do 4 glavice luka skoši ili nastroju samelji te prži na masti, miješaj i pomalo zalijevaj vodom, tako dugo, dok se luk raskuha. Uspi crvene paprike, prepršti i dodaj oguljene po duljini narezane krumpire. Promiješaj, posoli i zalij sa toliko vode da pokrije krumpir. Kuhaj dok krumpir postane mekan. Može se narezati i kobase te sve zajedno prokuhati. *S. A.*

Oglas registr. pod S. Br. 1753 od 12. XII 1935

Kućni savjeti

RASAHNULE DRVENE POSUDE. Drvene posude, koje duže vremena nisu bile rabljene, presahnu i uslijed toga postanu neuporabljive. Zato ih treba napuniti sijenom ili slamom. To se pritisne kamenom i nalije se voda. Voda će brzo isteći, ali će drvo nabujati radi vlažnog sijena ili slame. Može se voda ponovo nadoliti. Vrlo je dobro, ako se posude na rasahnulom mjestu namažu lojem. Tako će opet postati nepromočive.

ZA VLAŽAN PODRUM upotrebi ovo: pomiješaj 93% kamena od opeke sa 7 dijelova olovne gleđe, čemu dodaj potrebnu količinu lanenog ulja. Obe se primjese prije miješanja moraju stući u prašak, onda zajedno pomiješati, a tek se to na koncu miješa s lanenim uljem u kašu. Tom se smjesom namažu zidovi. Smjesa nakon 3—4 dana otvrdne i više vlaga ne može prodrijeti.

KAKO SE ČISTE ČEŠLJEVI? Prašni i zamazani češljevi čiste se pamukom koji se umoči u benzin. Pamuk se tako često mijenja, dok je napokon češalj sasvim čist. *K. C.*

Zdravlje

ŽUČNI KAMENCI. Davno je utvrđeno, da je u većoj ili manjoj mjeri gotovo svaki čovjek zaražen klicama sušice, iako se subjektivno osjeća posve zdravim i vrši redovito svoje zvanje. Tako su liječnici kod sekcije mrtvaca ustanovili, da mnogi ljudi boluju i od žučnih kamenaca, iako za života ne pokazuju nikakve znakove tog oboljenja. To zapravo i nijesu bolesnici, već samo nosioci žučnih kamenaca, a takvih ima oko 75% svih slučajeva. Računa se, da 7 do 15% svih odraslih ljudi ima žučne kamence. Kod mladih osoba žučni su kamenci vrlo rijetki. Na zagrebačkoj je klinici najmlađa žena, koja je bolovala od žučnih kamenaca, imala 19 godina. Kod muškarca se ta bolest javlja poslije navršene 18. godine života, a kod žena poslije 16. godine. Žučni kamenci se češće javljaju kod žena nego kod muškaraca, te od njih boluje svaka deseta žena i svaki trideset i treći muškarac. Kamenci leže u žučnom mjehuru i u žučnim vodovima, a može ih biti na tisuće. Njihova veličina je vrlo različita. Više puta su sitni kao pijesak, a više puta mogu doseći težinu od 100 grama i dužinu od 10—15 cm.

Liječenje žučnih kamenaca je teško i dugotrajno, a vrlo često se treba odlučiti na operaciju žučnog mjehura, kako bi se bolesnik riješio svojih tegoba i spasio život.

JETRA KAO LIJEK PROTIV SLABOKRVNOSTI. Dok su se prije protiv slabokrvnosti najviše upotrebljavali lijekovi iz rudnog carstva, kao što su arsen, željezo, mangan, danas se najpogibeljniji oblici slabokrvnosti liječe pomoću jetara. Nedostatak je velike kure, što bolesnik mora da uzima dnevno 300—400 grama jetara, a to se brzo ogadi. Gotovi jetreni preparati (ekstrakti jetara) imaju također loš tek te brzo izazivlju gađenje. Sada se i tomu zlu doskočilo. Njemački profesor Gaensslein priredio je jetreni preparat za injekcije, koje svaki bolesnik podnosi, te su time postignuti odlični uspjesi *Dr I. K.*

DOMAĆICE

Kupujte staklenu, porculansku i vatrostalnu (feuerfest) robu u domaćoj staklani

R. PASARIĆ

Ilica 5 ZAGREB Ilica 5

Trudne, bolne, teške noge,

osjetljive od napora prehlade, otečeni tabani, stare ozebine i žuljeve odstranjuje

MRAVLJA SOL (Formica sal)

Vatrene, bolne, teške noge i tabane nestaju za osvježenje tijela, ruku, nogu, mišićja, za pospješenje kolanja krvi i jačanje organizma, mišićja i krvi, kod upale tabana od prehlade, za kupanje nogu. Pokusni omot Din 3·—, veći omot Din 15·—

Dobiva se samo u

Ljekarni BARTULIĆ, Zagreb,

Dolac kraj Tržnice

PALČIĆI

Starom Palčiću Gospodin Bog dade dvanaest sinova.

Ti su njegovi sinovi bili tako sitni, da su se mogli svih njih dvanaest smjestiti pod jednu gljivu. Za odijela su trebali mnogo crvenoga i zelenoga sukna. Isto je tako mnogo trebalo za njihove želuce. U njih su sipali kao u jamu. Tek što su se najeli, već su bili gladni. Majka nije dospjela da pripremi za njih toliko jela, pa ih je zato najradije otjerala »na pašu«. Ljeti je to išlo, bilo je jagoda, malina i hrusnica, koliko hoćeš. Dječaci bi obično izišli na sunčanu toplu stranu, polijegali potrbuške među jagode i trpali u sebe dobre, zrele šumske plodove. Donosili bi ih čak i kući u kapicama. A kad su sazrele maline, čitava bi četica od dvanaest članova izišla pod grmlje i sabirala otpale plodove. Kad ne bi bilo ništa drugo, odgrizali bi i gljive i tako bi utaživali glad.

Doista, u takvoj potrazi za šumskim plodovima dobro su pazili, da ih ne bi napao nekakav kukac, da ih ne bi zadavio kakav stari zec ili da ih ne bi pograbio kakav jastreb, pa nahranio izgladnjelu djecu. Obično bi se oboružavali batinama, koje im je otac otrgao iz malinova ili ribizlova grmlja, ili bi pokupili grančice, koje su popadale sa suhih stabala.

Kad bi ih napao manji neprijatelj, kao na primjer vjeverica ili jež, obranili bi se tim oružjem. Ali kad bi im zaprijetila kakva veća opasnost, kao na primjer stari srditi vuk, ili njihov najveći neprijatelj — lukava lisica, tad bi najradije dali petama vjetra i odmaglili do najbliže jazavčeve jame ili pod korijenje stabla.

Ljeti su se prehranili kako tako. No mnogo teže je s njima bilo preko zime, kad je snijeg sve pokrio, pa je trebalo živjeti samo od onoga, što su preko ljeta nanosili u kapicama i što im je mama posušila na suncu i spremila u podzemne komore.

Bilo je toga dosta velika hrpa, ali je i nje dosta brzo nestalo u dvanaest želudaca.

Jednom, kad je otac išao da pogleda u spremnicu, opazi, da ima još malo hrane i da je ne će biti dosta do novih plodova. Izišao je, namrgodio se, počešao se iza uha i ovako prozborio svojoj ženi:

»Slušaj, ženo, mi ćemo do nove žetve umrijeti od gladi.«

»Zašto bismo pomrli, oče naš? Stegnite svi remen za jednu rupu, pa ćemo se već nekako progurati.«

»Ne će nam biti dosta, ženo. Ako ne vjeruješ, dođi i osvjedoči se na vlastite oči, da toga ne će biti dosta.«

Stari su sišli u spremnicu, pregledali zalihe i spuštena nosa vratili se natrag.

»Dječaci moji, dođite svih dvanaest ovamo! Posjedajte oko mene na zemlju. Reći ću vam tužnu novost,« zvao ih je otac u kut, natmuren poslije te pregledbe.

Kad su svi posjedali oko njega, izjavio im je tužnim glasom, da hrane nema dosta ni do proljeća i da moraju ići nekamo u službu. Ta je vijest vrlo rastužila dječake, jer im je kod kuće bilo dobro. No pomoći nije bilo, oca su morali poslušati.

Istoga zimskog jutra stari je Palčić izišao sa svojim sinovima pred kuću i oboružao ih batinama. Majka je svakome dala hrane u zavežljaj, blagoslovila ih, poljubila u čelo, zaplakala i poslala ih u široki svijet u službu.

Snijeg je bio velik, i teško je bilo prolaziti kroza nj starome Palčiću, a kamo li njegovim sinovima, koji su bili sićušni kao lule.

Išli su, išli, ali do večeri nisu došli do mjesta, gdje bi mogli potražiti službu. Međutim ih je stigla tamna noć. Otac je našao jazavčevu jamu. U nju su se uvukli, prenoćili, nahrkali se

STARI PALČIĆ SA SINOVIMA IDE U SVIJET
Ilustrirao Kamilo Ružička

do mile volje, a drugi dan opet zabrodili u duboki snijeg.

Iza višednevnog i napornog putovanja došli su do velikog dvorca, kome su se vrlo poveselili, jer su se nadali, da će u njem naći službe. Vrata su još bila zatvorena, a oni se provukli kroz rupe na plotu i koračali kroz vrt u dvorište i do zgrade. No u dvorac nisu mogli. Napalo ih je veliko pseto i htjelo im je razderati kožuhe. Ali stari je Palčić bio lukavac i dobar čuvar svoje dječice, pa ih nije dao. Brzo kao munja ugurao ih je u cijev od vode i tako su se kroz nju svi popeli na sprat, gdje je stanovao gospodar dvorca.

Kad su napokon raznim vijugavim putovima, rupama i hodnicima dospjeli do onog najglavnijeg ulaza, javi se otac kod pazikuće i zamoli ga, neka ga odvede gospodaru.

Pazikuća je mjerio tu neobičnu sitnu bandu strogim pogledom i bio bi je potjerao, da na hodniku nije pojavila njegova kćerka. Njoj se taj sitniš neobično dopao, i ona je pomogla da dođe do gospodara, koji je bio strog, surov i nemilosrdan.

»Silni gospodine, tvoj sam najpokorniji sluga,« poklonio se Palčić pred gospodarom dvorca.

(Svršit će se.)

CAREVNA I SEDAM VITEZOVA

9.] PO A. PUŠKINU — ILUSTRIRAO ANATOL SERGEJEV

Kraljević Elizej uđe u špilju i opazivši mrtvu svoju zaručnicu carevnu gorko zaplače srušivši se na njen staklени lijes.

No time je razbio lijes, koji se raspao u komade. I gle, carevni iskočio komad jabuke iz usta te je oživjela.

Sav presretan skoči kraljević k njoj, skine je s lanaca, na kojima je zaostala, te je zagrli i iznese iz špilje.

Iznijevši je iz špilje posadi je do sebe na konja i pojuri s njome kroz noć u svoje kraljevstvo. (Svršit će se.)

VIJEST ČIKE DOBRIJANA

Radi sve zamršenijeg položaja u svijetu još ne mogu ništa stalno da javim mojim čitateljima „Obitelji". Negus me nikuda ne pušta od sebe. Osjeća, da sam mu vrlo potreban, osobito sada, kad su njegovi neprijatelji uložili sve sile, da ga potpuno unište. Uvijek idemo inkognito i ne mogu poslati nikakve slike, jer je cenzura vrlo stroga. Već sam si zaželio svog doma i htio bih čim prije vidjeti svoje male prijatelje. Do tada Vas mnogo pozdravlja

Čika Dobrijan

ŠALE

UREDNOST. T o n č e k: »Moja ti je Jelka vanredno uredna žena. Svaku će stvar vazda staviti točno na njeno mjesto.«

L o j z e k: I moja je Ivana isto tako uredna. Samo što poslije nikada ne zna, koje je to mjesto!«

MODERNO. A.: »Dandanas je uistinu teško, da čovjek uda kćer, jer čovjek s time sada imade dvostruku brigu.«

B.: »Kako to?«

A.: »Tako! Najprije treba nastojati, da se kćer uda, a onda da se njenom mužu ujedno pribavi i kakvo zanimanje.«

AH, TAKO! P e p i c a: »Moj muž je prije uvijek govorio, da se ne će tako dugo oženiti, dok se ne namjeri na pravu djevojku!«

J e l k a: »A kako je doznao, da si ti ta prava?«

P e p i c a: »Pa ja sam mu to sama kazala . . .«

KIŠA JE KRIVA. D o m a ć i c a: »Slušajte, kumek! Sad, prije blagdana, bilo vam je mlijeko opet posve kao voda.«

S e l j a k: »Je, milostiva, ja ni sam ne znam kak je to moglo biti! Sigurno su krave preveć dugo bile na kiši . . .«

PROBLEM. O n a: »Kad se već uobičajilo, da muškarci naročito ljeti hodaju bez šešira, mislim, da bi bilo vrlo zgodno, kad bi gospoda s crnom kosom nosila tamna odijela, a ona sa svijetlom kosom opet svijetla.«

O n: »A što bi onda trebalo da oblače ćelavci?«

NA ŽALOST. A: »Umije li vaša kćerka svirati glasovir?«

B: »Da li umije, ne znam, ali ona — svira . . «

NA ZVJEZDARNI. A s t r o n o m: »A sada ću vam pokazati jednu zvijezdu, koje svijetlo treba punih deset sati dok stigne do nas.«

S t u d e n t: »To je doduše neobično zanimljivo, ali ja na žalost nemam toliko vremena!«

OPRAVDANJE. S u d a c: »Sramota! Zar vas nije stid, da u svojoj starosti kradete?«

L o p o v: »Oprostite, gospodine suče! Ali ja sam krao već i u mladosti.«

U ŠKOLI. U č i t e l j: »Tko bi mi znao kazati, zašto je Kolumbo postao slavan?«

M a t e k: »Zato, jer je otkrio, da jaje može stajati!«

UZDAH POSTOLAREV. P o s t o l a r, kome poslovi slabo idu: »Ah, dragi Bog nas je istina stvorio i obdario premnogim dobrima, ali je nešto zaboravio: Trebao je da i ljudima stvori četiri noge, pa bih onda barem i ja imao više posla!«

SAMO NIŠTA SUVIŠNOGA! I v i c a: »Mama! Kada budem prao zube, bi li oprao i onaj zub, što će mi ga sutra zubar izvaditi?«

PRIJATELJ ŽIVOTINJA: A: »Volite li vi životinje, gospodine Bajbiću?«

B: »Neizrecivo! Naročito piliće, race, purane, janjce i odojke.«

Sabrao Sl. T r - i.

Ilustrovani tjednik „Obitelj" izlazi svake nedjelje. Pretplata 30 Din na tri mjeseca, za inozemstvo 4 dolara godišnje. Pretplata se plaća unaprijed Rukopisi se ne vraćaju. „Obitelj" izdaje Konzorcij Kuća Dobre Štampe. Za izdavača i uredništvo odgovara Dr Josip Andrić, glavni urednik „Obitelji" Zagreb, Trenkova 1. Adresa uredništva i uprave „Obitelji": Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21. Telefon 54-17. Ček. rač. pošt. šted. br. 33.536 „Obitelj" se tiska u Tiskari Narodnih Novina u Zagrebu. Za tiskaru odgovara V. Kirin, Deželićeva ul. 2.